Jaargang 115. Zondag, 19 October 1856. No. 126

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

PUBLIEKE VERKOOP.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE publiek te verkoopen:

De **HOUTEN LOSKRAAN** staande aan de Zuidzijde der Noorderhaven, nabij de IJzeren Loskraan.

De **HOUTEN LOSKRAAN** vroeger gestaan hebbende aan de Westzijde van het Winschoterdiep, nabij den Kostersgang, liggende thans op de Stads Opslagplaats bij den Ebbingepoortenboog.

De VOORWAARDEN waarop deze Verkoop zal plaats vinden, liggen van **heden** af op de SECRETARIE dezer Gemeente ter lezing.

De op **Gezegeld Papier** geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig die Voorwaarden, zullen ter SECRETARIE moeten zijn ingeleverd vóór of op DINGSDAG den 28sten October.

De opening der Biljetten zal plaats vinden op WOENSDAG den 29sten October 1856, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS, des voormiddags te tien uur; zullende onmiddellijk na die opening elk der Perceelen afzonderlijk worden opgeveild en provisioneel aan den hoogsten bieder worden toegewezen.

De aanwijzing in loco zal plaats vinden op MAANDAG den 27sten dezer, des voormiddags te tien uur, te beginnen met de Kraan aan de Noorderhaven.

GRONINGEN, 18 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Herbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, in bijzijn van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, bij enkele inschrijving op nieuw aan te besteden:

Het **AANLEGGEN** van een **KUNSTWEG** van **GRIND** of **VERBRIJZELDE KEIJEN** in den Weg of Aardebaan van de Klapbrug bij het bovenste Verlaat in de *Wildervank*, langs het *Stads Nieuwe Kanaal*, tot de Klapbrug over de 1ste Veenhuizer doorsnijding, lang, met inbegrip der Klapbruggen, 8940 Ellen.

Deze Herbesteding zal plaats hebben op dezelfde Voorwaarden, waarnaar de Aanbesteding heeft plaats gehad, met deze verandering van art. 8, dàt Inschrijvingen worden aangenomen met bijlevering van Zoden of Plaggen, en zonder bijlevering van Zoden of Plaggen; welke Voorwaarden van heden ter lezing liggen, behalve ter SECRETARIJ dezer Gemeente, ten KANTORE van den opgemelden RENTMEESTER te *Groningen* en bij den Heer R. REIJNDERS S.ZN., Opzigter van de Stads Veenen te *Stads-Kanaal*, bij welke tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen: te *Groningen* in DEN DOELEN, en bij de Kasteleins UITHOFF, EEKHOFF, TEN HAVE, Wedw. BONTEKOE en de Wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; bij TIDDENS in de *Korenbeurs*, PLAAT in het *Blaauwe Paard*, VISSERS in *de Zon*, J. A. HEIKENS in *de Zwaan*, bij de Wedw. N. DE MULDER in het *Wapen van Amsterdam*, bij de Wedw. RASKER op den hoek van het *Ameland*, in de STADS HERBERG en in de SLINGERIJ buiten de Apoort, bij den Kastelein MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA in *de Altena*, te *Zoutkamp* bij den Kastelein S. H. WOLDRINGH, te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA, te *Winsum* bij de Erven WIERSEMA, te *Bedum* in het GEMEENTEHUIS, te *Onderdendam* in het ZIJLVESTERHUIS en bij den Kastelein JAN KNOOP PATHUIS, te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING, te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en VAN GOOR, te *Ten Boer* in het GEMEENTEHUIS, te *Termunterzijl* bij den ZIJLWAARDER, te *Martenshoek* bij de Wedw. MEURS, te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHORST, te *Winschoten* bij Mejufvr. WISSEMAN en den Kastelein N. HEMMES, te *Nieuwe Schans* bij A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF, te *Veendam* en *Wildervank* in de GEMEENTEHUIZEN, te *Stads-Kanaal* bij den Verlaatsmeester J. J. HUIZINGA, te *Bareveld* bij R. H. NIEBOER, te *Grijpskerk* bij de Wedw. DE BOER, te *Zuidhorn* in het GEMEENTEHUIS, te *Noordhorn* bij den Kastelein A. H. WIERINGA, te *Usquert*, te *Oude* en te *Nieuwe Pekela* in de GEMEENTEHUIZEN.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, **vermeldende de aanneming met of zonder bijlevering van Zoden of Plaggen,** moeten vóór of uiterlijk op **Vrijdag den 31sten October 1856** aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der BILJETTEN en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Zaturdag den 1sten November 1856,** des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 16 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Verkiezing.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, —

Gezien art. 11 van het Koninklijk besluit van den 9den November 1851 (*Staatsblad* no. 142), volgens 't welk er jaarlijks, in de maand November, eene VERGADERING van KIESGEREGTIGDEN wordt gehouden, om de plaatsen aan te vullen der LEDEN van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, die met het einde des jaars aan de beurt van aftreding zijn, of die door overlijden of andere oorzaken zijn uitgevallen;

Gezien de missive van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te *Groningen* van den 4den dezer, no. 47, houdende kennisgeving, dat het op het einde dezes jaars aftredende een derde van de Leden der Kamer bestaat uit de Heeren P. L. FOLMER, Mr. N. VAN HASSELT, R. J. SCHIERBEEK en A. R. SORMANI, —

Maken bekend, dat op **WOENSDAG** den 19den November 1856, van des voormiddags tien tot des namiddags één uur, in het Raadhuis dezer Gemeente, in de Raadzaal eene VERGADERING van KIESGEREGTIGDEN zal worden gehouden, tot het KIEZEN van VIER LEDEN der KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, ter aanvulling der plaatsen van de vier genoemde aftredende Leden, die op nieuw benoembaar zijn.

Voorts dat de LIJST der KIESGEREGTIGDEN op de SECRETARIJ dezer Gemeente voor de belanghebbenden ter lezing is gelegd, en dat de bezwaren tegen die Lijst, hetzij die den klager, hetzij die andere ingezetenen betreffen, gedurende acht dagen na den dag dezer aankondiging, bij het GEMEENTEBESTUUR kunnen worden ingeleverd, waarover hetzelve alsdan beslist en daarvan aan de belanghebbenden kennis geeft, terwijl deze gedurende acht dagen na de beteekening dezer beslissing, bij de GEDEPUTEERDE STATEN in hooger beroep kunnen komen.

Dat de STEMBRIEFJES *acht dagen vóór* den bovenbepaalden dag der Vergadering van Kiesgeregtigden, aan dezelve zullen worden gezonden.

Eindelijk worden de belanghebbenden herinnerd aan de nagemelde bepaling betreffende de vereischten om als Lid van de Kamer van Koophandel en Fabrijken benoembaar te zijn:

»Om tot lid eener Kamer benoembaar te zijn, wordt »vereischt, dat men den ouderdom van 30 jaren hebbe »bereikt, wone ter plaatse waar de Kamer gevestigd is, »en aldaar gedurende ten minste vijf jaren bestuurder »eener onderneming van handel of van fabrijkwezen, of in »eenige met die takken van nijverheid in verband staande »betrekking zij geweest."

»Consuls van vreemde Mogendheden zijn niet benoembaar."

GRONINGEN, 18 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 16den October 1856, executoir en invorderbaar verklaard 1ste Suppletoir KOHIER voor de Belasting op het Personeel over het dienstjaar 18$\frac{56}{57}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der wet op de Personele Belasting van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld Kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 18 October 1856.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

Uit Warschau wordt de volgende verschrikkelijke gebeurtenis medegedeeld, die in de naburige stad Lublin op den 8sten dezer is voorgevallen. De Israëlitische gemeente aldaar was op dien dag, als zijnde de feestelijke nieuwjaarsdag, in zeer grooten getale naar de synagoge opgegaan, een oud bouwvallig huis. Gedurende de godsdienstoefening viel eene lamp van den muur en brandend op den grond. Een der bedienden die met de verlichting belast was, riep wat overijld: »het brandt," 't welk ongelukkigerwijze werd verstaan als »het stort in." Natuurlijk drongen alle aanwezigen terstond naar de trappen en deuren toe. En daar de vergadering uit meerdere duizende personen bestond, kan men gemakkelijk denken welk een treurig tooneel nu volgde. Het gelukkigst waren zij èr aan toe die van de eerste verdieping uit de vensters sprongen. In het gedrang zijn niet minder dan 50 personen doodgedrukt, terwijl een groot aantal anderen gevaarlijk is gewond.

TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 9den dezer heeft *Serif*-pacha in Circassië de Russen geslagen en hun 800 gevangenen en 21 stukken geschut ontnomen.

— Te midden der aanstalten voor de reorganisatie der Donaulanden gaan de Oostenrijkers voort hun tijdelijk gezag aldaar uit te breiden; zij hebben, volgens de bovenbedoelde berigten uit Konstantinopel, de stad Galats inderdaad bezet, doch slechts met een enkel bataljon troepen, en aan de lichtbaak te Sulina, die tot gerief voor de scheepvaart weder in werking gebragt was, de inning van het lichtgeld op zich genomen.

Het bevestigt zich, dat het Fransche gouvernement niet zal berusten in deze handelwijze van Oostenrijk, en dat het ook in dit opzigt de geheele uitvoering der bepalingen van het Parijsche congres wil. Te dier zake wordt uit Parijs aan de *Indep. Belge* het volgende geschreven:

»In geval Oostenrijk bij zijne tegenwoordige handelwijze mogt volharden, zal eene Engelsch-Fransche flotille van kanonneersloepen en andere vaartuigen in den mond van den Donau post vatten en deels ook de rivier opvaren, ten einde onzen handel te beschermen en de vrijheid der Donau-scheepvaart te verzekeren. Indien dit doel niet bereikt wordt, is het Parijsche verdrag geschonden. Het is eene volkenregtelijke aangelegenheid van groot gewigt, waarmede Frankrijks eer gemoeid is en waarin het niet mag toegeven.

»Aangaande Oostenrijk kan men bezwaarlijk aannemen, dat het ernstig voornemens zou zijn het regt van den sterkste en van den eerst komende uit te oefenen; dat toch is het regt van den oorlog; en het is juist de vrede, dien men op den grondslag des regts wil vestigen."

ITALIE.

Het kritieke oogenblik voor den Koning van Napels is nog niet voorbij. Hoe het eigenlijk op dit oogenblik met deze netelige kwestie gesteld is, kan uit de verwarde en tegenstrijdige berigten, die in menigte door de dagbladen worden opgenomen, niet worden opgemaakt. Naar hetgeen men nu weder omtrent die zaak verneemt, moet aan de terugroeping van den Franschen gezant geene al te oorlogzuchtige beteekenis worden gehecht, en wil men zelfs weten, dat de heer *Brenier* op geen Fransch schip zal terugkeeren, ten einde alles te vermijden, wat den schijn eener demonstratie zou hebben. Bovendien zou de Fransche consul te Napels blijven, ten einde er de zaken der legatie te verrigten en de belangen der Fransche ingezetenen te beschermen. Eindelijk zouden de vloten niet in de onmiddellijke nabijheid der Napolitaansche kust, maar op eenigen afstand kruisen, ten einde alle aanleiding tot spanning of gisting in de stad te voorkomen; de schepen zouden echter digt genoeg bij de kust blijven, om met den meesten spoed overal te kunnen verschijnen, waar een demonstratie noodig mogt worden.

Een brief uit Napels van den 7den dezer meldt, dat de verschijning van de vloten der verbonden mogendheden het teeken zou zijn tot een opstand op Sicilië.

Aan de *Oest. Corresp.* wordt uit Napels geschreven dat Koning *Ferdinand* tot den Keizer van Rusland, den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Pruissen eene uitnoodiging heeft gerigt, om een soortgelijk verdrag te sluiten, tot handhaving van de integriteit van het koningrijk Napels, als den 15den April j.l. tot handhaving van het Ottomannische grondgebied, gesloten is tusschen Engeland, Frankrijk en Oostenrijk. Keizer *Napoleon* moet hiervan kennis bekomen hebben en, daar door de verwezenlijking van dit plan Frankrijks invloed op de politiek van Europa in mogelijke gevallen zeer verminderd zou kunnen worden, alles hebben aangewend om die verwezenlijking te beletten.

— Men spreekt van hervormingen, welke de pauselijke regering wil uitvaardigen en van eene gedeeltelijke amnestie, welke zij wil verleenen, bij gelegenheid van de inwijding van het gedenkteeken ter herinnering aan de afkondiging van het leerstuk der onbevlekte ontvangenis. Volgens *l'Univers*, heeft de Paus reeds den 8sten Sept. deze amnestie onderteekend, welke een 30tal personen, grootendeels veroordeelden ter zake van den aanslag van den 16den Nov. 1849, omvat.

SPANJE.

De bekende uitspraak omtrent den Romeinschen veldheer *Caesar: hij kwam, hij zag, en overwon*, kan *Narvaez* thans met het volste regt op zich toepassen. Na geruimen tijd als balling buiten zijn vaderland te hebben doorgebragt, verschijnt hij in de hoofdstad van dat land, hoezeer de terugkomst hem nog weinig dagen te voren in hooge mate werd bemoeijelijkt; en pas weinige dagen bevindt hij zich te Madrid, of hij is eerste minister. Zóó spoedig had men die keer van zaken in Spanje niet verwacht, hoewel overigens het feit zelf hoegenaamd geene bevreemding wekte.

Om eenig denkbeeld te bekomen van het karakter van den man, die nu weder Spanje onder zijn zwaard zal doen bukken, moge de volgende gebeurtenis hier eene plaats vinden, den 9den dezer, dus drie dagen vóór dat *Narvaez* minister werd, voorgevallen. Bij een bezoek, 'twelk hij dien dag bragt aan den generaal *Aleson*, trof *Narvaez* den heer *Guell y Rente*, zwager van den koning-gemaal, aan, die vroeger als lid der Cortes de staatkunde van *Narvaez* in heftige bewoordigen had aangevallen. *Narvaez* staarde zijnen tegenstander strak aan; *Guell y Rente* sloeg zijnerzijds ook een scherpen blik op *Narvaez* en zeide: »Ik ben *Guell y Rente*." »Ik weet het," hernam de maarschalk; »gij hebt mij gehoond en beschimpt, ik zal u het hart uit het lijf scheuren!" Daarop ontvloeide een stroom van scheldwoorden den mond van *Narvaez* en volgens sommigen hief hij zelfs den rotting op, dien hij in de hand had en sloeg er 's Konings schoonbroeder mede. Mevr. *Aleson* was genoodzaakt zich tusschen de twistenden te werpen. Deze hielden op met hunnen strijd, doch bepaalden een tweegevecht. Reeds waren de secondanten gevonden en was alles geregeld, toen men op het paleis kennis van het gebeurde kreeg. De Koningin ontbood dadelijk *O'Donnell* en gelaste hem het duel tot elken prijs te beletten. *Narvaez* gaf zijn woord het huis niet te verlaten; van *Guell y Rente* werd eene dergelijke verklaring verlangd, doch hij weigerde en derhalve werd hij in zijne eigene woning in arrest gehouden, bewaakt door een commissaris van politie en een soldaat der burgerwacht.

Wat er bekend is van de antecedenten der overige ministers, is ook niet zeer bemoedigend voor de toekomst van Spanje. De reactionnaire beginselen van den minister van buitenlandsche zaken, *Pidal*, zijn voor niemand een geheim. *Nocedal*, voor binnenlandsche zaken, is vroeger in de constituerende Cortes met zulke overdrevene begrippen van despotisme en reactie voor den dag gekomen, dat vele van zijne staatkundige vrienden zich sedert van hem hebben afgescheiden. Generaal *Urbistondo* was reeds meermalen in zamenzweringen en meer bepaald in die van 1841 tegen *O'Donnell* betrokken; overigens is hij een voormalig Carlist. Generaal *Lersundi* was minister van buitenlandsche zaken in het kabinet dat aanleiding gaf tot de omwenteling van 1854.

Ziedaar eenige leden van het nieuwe bewind geschetst. Is het te verwonderen, dat velen vreezen, dat Spanje op nieuw zal worden prijs gegeven aan priesterheerschappij en schromelijke reactie? De eerste handelingen van het ministerie billijken trouwens die vrees maar al te zeer. Immers is het concordaat met Rome hersteld en zijn alle daarmede strijdige maatregelen vernietigd; verder is de desamortisatiewet, die *O'Donnell* reeds, om aan de hofpartij toe te geven, gedeeltelijk had geschorst, thans in haar geheel buiten werking gesteld; eindelijk is de additionnele acte der constitutie van 1845 herroepen en diensvolgens het oude regime van het inwendige van het paleis hersteld, aan de bisschoppen de vergunning teruggegeven om de H. orden te verleenen volgens het concordaat, en het noviciaat in de vrouwen-kloosters hersteld. Een goed begin op den weg van achteruitgang!

Eene bijzondere opmerkzaamheid verdient de verhouding waarin wel het nieuwe gouvernement tot zijnen magtigen nabuur in Spanje staan mag. De *coup-d'etat* van *O'Donnell* was, gelijk men zich zal herinneren, de naam alleen uitgezonderd, welgevallig aan de Fransche regering. Nog zeer onlangs heeft Keizer *Napoleon* in zijnen brief aan Koningin *Isabella*, zich zeer ten gunste van *O'Donnell* uitgelaten. En nu reeds is die beschermeling gevallen, en de man tegen wien *Napoleon* had gewaarschuwd, is eerste minister! Een van beide is waar: òf men heeft aan de Tuillerieën geweten van de comedie die er in Spanje gespeeld werd en openlijk een liberalen schijn aangenomen, terwijl men heimelijk de bedoelingen van *Narvaez* ondersteunde, òf *Isabella* bezit zoozeer het karakter van hare moeder *Christine*, dat zij ook des noods een keizerlijken raad in den wind durft te slaan. Tegen de eerste opvatting spreekt de wijze waarop *Napoleon* persoonlijk zich met de zaken van *O'Donnell* heeft ingelaten; was er slechts eene schijn-manoeuvre noodig geweest, dan had dit wel door de Fransche diplomatie of de dagbladen kunnen worden afgedaan. De tweede opvatting daarentegen is niet onwaarschijnlijk. Blijkt zij juist te zijn, dan zal *Napoleon* ongetwijfeld de benoeming van *Narvaez* tot minister-president zeer ernstig opvatten, want in dit geval is zij de eerste groote nederlaag die hij sedert zijne verheffing heeft geleden.

Het verdient inmiddels vermelding, dat het half-officiële dagblad *le Pays*, bij de beoordeeling der Spaansche aangelegenheden, zich niet ongunstig uitlaat over de laatst te Madrid voorgevallene verandering.

DUITSCHLAND.

De Pruissische ministers van koophandel en justitie hebben hun nieuw ontwerp voor het wetboek van koophandel reeds gereed. Het is verdeeld in vijf boeken en omvat de geheele handelswetgeving, en zal onderworpen worden aan het onderzoek van eene commissie, zamengesteld uit handelaren en regtsgeleerden, terwijl het tevens tot grondslag zal dienen voor de beraadslagingen, om aan Duitschland een eenvormig handelsregt te verschaffen.

— Hetgeen verbreid is van een gehoor, 't welk de Koning van Pruissen, in 't zuiden van Duitschland, zou hebben verleend aan koningsgezinden van Neufchatel, wordt te Berlijn stellig tegengesproken.

— In Oostenrijk zijn in tegenwoordigheid des Keizers proeven genomen met eene nieuwe soort van geweren (*Dornflinte*). De uitkomst dier proeven heeft aller verwachting overtroffen. Dit geweer draagt 1500 schreden, terwijl het op 1200 schreden zeker treft; welk treffen hierdoor bevorderd wordt, dat het geweer bij het afgaan hoegenaamd niet stoot. Tot heden droegen slechts de zesponders kanonnen zóó ver. Met de beste buksen schoot men tot op 800 passen. Het gewoon infanteriegeweer draagt niet meer dan 300 schreden.

— De *Univers* berigt, dat aan het Roomsche hof in den laatsten tijd veelvuldige raadsvergaderingen gehouden zijn ter overweging der besluiten, die door de Oostenrijksche bisschoppen in de conferentie te Weenen zijn genomen met het doel om uitvoering aan het Oostenrijksche concordaat te geven, en welke de goedkeuring van den Heiligen Stoel behoeven. Het aangehaalde blad zegt, dat voor de invoering dier besluiten

zekerlijk de medewerking van den Keizer van Oostenrijk ingeroepen zal worden, en vertrouwt dat het concordaat al de vruchten zal dragen, die men zich daarvan voor de kerk en de burgermaatschappij belooft.

DENEMARKEN.

Een officiëel dagblad meldt onder dagteekening van den 11den dezer: »Welke ook de afloop der ministeriële crisis wezen moge, men moet erkennen, dat de regeling van de Sondtol-kwestie, welke na de schikking met Engeland verzekerd schijnt, eene der grootste diensten is die een ministerie aan het vaderland kon bewijzen, daar het niet twijfelachtig is of onze betrekkingen met vreemde landen zullen daardoor aanmerkelijk bevorderd worden.”

GROOT-BRITTANJE.

Het orgaan van graaf *Derby* en den heer *Disraëli*, de *Press*, behelst een hevig artikel tegen de buitenlandsche staatkunde van lord *Palmerston*. Daarin wordt aangetoond, hoe Engeland, door het stelsel van het tegenwoordige kabinet, verloren heeft in de oogen van het buitenland niet alleen, maar, wat erger is, de Engelschman zelf gevoelt zich vernederd en afhankelijk van een’ vreemden vorst, van Keizer *Napoleon*. Wij lezen daar o.a.:

»Niet genoeg, dat bij den geheelen Krim-oorlog en den daarop gevolgden vrede, het oudtijds magtige Engeland minder gewigt in de schaal legde dan de geringste zijner geallieërden, maar naauwelijks begint de wonde, daardoor aan onze regtmatige nationale eigenliefde toegebragt, te heelen, of eene nieuwe smaad wacht ons in de Napelsche aangelegenheden.

»Met onbegrijpelijke volharding wordt het ongelukkig stelsel van interventie door lord *Palmerston* gepredikt. Ditmaal zou het Napels gelden. De gezanten zouden teruggeroepen worden en eene vloot der geallieërden zou, in de wateren van Napels, aan Koning *Ferdinand* de wet stellen.

»Waarom zien wij niets van dit alles gebeuren? Omdat het Fransch gouvernement niet, als het onze, de Napelsche aangelegenheden tot het uiterste wil drijven. Het is dus de Keizer der Franschen, die paal en perk stelt aan de handelingen van het kabinet *Palmerston* en die belet, dat de Engelsche vlag zich in de golf van Napels ontplooit.”

— De ministeriële omwenteling in Spanje heeft op de Britsche bewindslieden een’ ongunstigen indruk gemaakt. Volgens het ministeriële avondblad, wordt de ontwikkeling in Spanje vermoedelijk voor tien jaren daardoor belemmerd. Het lot van den maarschalk *O’Donnell* wordt in ’t minst niet beklaagd, vermits deze als de eerste verrader van de constitutionele orde van zaken daar te lande wordt beschouwd, en op zijne beurt door den maarschalk *Narvaez* is verdrongen, die waarschijnlijk het alleenheerschend gezag zal herstellen. »Beide (dus wordt deswege aangemerkt) hebben op hun zwaard vertrouwd; welligt zal het volk, waarover op dergelijke wijze wordt beschikt, ook op het zwaard gaan vertrouwen, en dan kan het bestuur van den maarschalk *Narvaez* als een kaartenhuis ineen storten.”

FRANKRIJK.

Tusschen den Keizer en prins *Jerome* zijn geschillen ontstaan wegens het stoffelijk overschot van *Napoleon I*, dat zich nog steeds in de grafkapel der Invaliden-kerk bevindt, waar het bij zijne aankomst uit St. Helena is bijgezet. Prins *Jerome*, gouverneur der Invaliden en bewaker van het stoffelijk overschot van zijnen broeder, verlangt nu, dat het in het daar voor gereed gemaakte graf der Invaliden zal worden bijgezet. De Keizer echter, die St. Denis, de begraafplaats der oude Koningen van Frankrijk, tot zijn familiegraf heeft uitgekozen, wil zijne toestemming tot het verlangen van zijnen oom niet geven.

— De Keizerin heeft zich aan het hoofd gesteld van eene vereeniging van dames, welke zich ten doel heeft gesteld om aan de ambachtslieden en de behoeftige volksklassen goedkooper huizen te bezorgen. Deze vereeniging huurt namelijk appartementen, die voor bovengenoemd doeleinde dienstig zijn en verhuurt ze daarna weder tot een verminderden prijs, ten einde op deze wijze de behoeftige bevolking niet te vernederen, welke men te hulp wil komen.

— Gedurende de laatste acht dagen zijn nog vele personen te Parijs gearresteerd.

BELGIE.

Bij den door de bisschoppen verwekten strijd tusschen de aanhangers der liberale en die der clericale partij werd de verkiezing van leden voor den gemeenteraad van Gent met meer dan gewone belangstelling te gemoet gezien Deze is l.l. Woensdag afgeloopen, en is daarbij gebleken, dat de vijf tot die betrekking benoemde burgers allen erkende aanhangers van de liberale partij zijn. De clericale partij heeft aan de stemming geen deel genomen, waarschijnlijk in de overtuiging, dat zij in de gegevene omstandigheden geene kans had om hare kandidaten verkozen te zien, en zij niet raadzaam heeft geacht om openlijk eene zeer in het oogloopende nederlaag te ondergaan.

Het liberale te Gent uitkomende dagblad is, zoo als wel te naauwernood vermelding behoeft, opgetogen over de behaalde overwinning, als een »protest tegen de partij, die staatkundigen achteruitgang beoogt, — tegen de partij der theocratie, — als eene hulde van de staatkundige eerlijkheid, waardoor op den geestelijken laster ten aanzien van het onderwijs op de scholen en de universiteit een waardig antwoord wordt gegeven.” Het schijnt dat, bij het opmaken van den uitslag der stemming, onder het voorzitterschap van den heer *Delehaye*, den burgemeester, nog al eenige opgewondenheid heeft geheerscht. Men heeft dien ambtenaar, die den hoed op het hoofd hield, gedwongen om zich te ontdekken, en bij het verlaten van het stadshuis is hij door eene joelende menigte naar zijne woning vergezeld.

Terwijl het liberale blad juicht, gaat het clericale orgaan van den Gentschen bisschop voort met het aanranden der »slechte” vrijheden, op welke de Belgische constitutie berust, welke laatste staatkundige overeenkomst, »die de geloovigen moeten verdedigen, niettegenstaande zij daardoor onder eene hatelijke slavernij gebukt gaan” alleen goed is omdat zij de leden van het Belgische episcopaat de gelegenheid geeft om voor de belangen der kerk met klem en nadruk in de bres te springen.

Volgens dit orgaan kan de toestand niet zoo blijven, omdat ook het volk een geweten heeft, ’twelk diep geschokt is door die zoogenaamde gewetens-vrijheid, welks belangen grootelijks in de waagschaal worden gesteld door de vrijheid der drukpers.

De liberale organen zijn diep getroffen over deze en dergelijke redeneringen, en sporen allen, die prijs stellen op wezenlijke vrijheid aan om de beginselen, die thans openlijk door het Belgische episcopaat worden beleden, in zeer ernstige overweging te nemen.

NEDERLAND.

’s GRAVENHAGE, 17 October.

De leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal zijn ter vergadering aangeschreven tegen Dingsdag den 28sten October aanstaande.

— Men verneemt dat de leden van de Tweede Kamer huiswaarts gekeerd zijn in de verwachting, dat zij in het begin der volgende maand weder in de residentie zullen aankomen, om de werkzaamheden te hervatten.

— Bij beschikking van den 16den dezer heeft de minister van binnenlandsche zaken — overwegende dat de heer mr. *A. J. Duijmaer van Twist* zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal in het hoofdkiesdistrict Steenwijk niet heeft aangenomen — bepaald, dat eene nieuwe verkiezing in genoemd district zal plaats hebben op Donderdag den 30sten October aanstaande.

— Uit een overzigt van de opbrengst der middelen, hoofdsom en opcenten, over de negen eerste maanden van 1856, in vergelijking gebragt met de raming van dat jaar, en de opbrengst over hetzelfde tijdvak van het vorige jaar, blijkt, dat in 1856 is ontvangen voor een bedrag van *f* 40,690,479.11¼, tegen *f* 39,896,283.54 in 1855, zijnde dus *f* 794,195.57½ meer dan in het vorige jaar, terwijl er *f* 389,746.61¼ boven de raming ontvangen is.

— Van wege den minister van oorlog is bij de Tweede Kamer ingekomen eene nota van wijzigingen, betreffende het *tiende* hoofdstuk der staatsbegrooting, ten gevolge van welke, naar aanleiding der meer gunstige aanbestedingen, het bedrag dezer begrooting met *f* 23,917 wordt verminderd, en het eindcijfer alzoo op *f* 11,586,082 wordt gesteld.

— Dezer dagen is aan den minister van binnenlandsche zaken, door de heeren *C. Verloop en Zoon*, te Utrecht, voor principalen, aangevraagd concessie tot den aanleg en exploitatie van één groot zeekanaal, dat de beide groote koopsteden Amsterdam en Rotterdam zoude vereenigen, voorzien van eene winterhaven benoorden Noordwijk aan Zee. — Het kanaal zoude gaan langs Leiden, ’s Hage, Delft en Schiedam naar Rotterdam en langs Haarlem door het IJ, welks gedeeltelijke droogmaking er mede in verband staat, naar Amsterdam.

— L.l. Zaturdag zag de heer baron *H. F. de Senerclens de Grancy* te St. Michiels-Gestel een zoogenoemden vischarend (volgens *Buffon:* Balbuzard of Corbeau pêcheur, in het Duitsch ook Fisch-adler of Fisch-ahr genoemd), welke zich verscheidene malen hoog boven uit de lucht wierp, op 3 à 4 voeten onder het water, om visch te vangen, welke zijn natuurlijk voedsel is. Na bijna één uur dezen vogel gadegeslagen te hebben, heeft hij het geluk gehad dien te schieten. Deze schoone vogel, zijnde een mannetje, is bijzonder fraai van vederen, heeft 5 voeten 4 duimen vlugt en 1 voet 7 duimen lengte van den kop tot aan de klaauwen.

— Naar men verneemt is dezer dagen van wege de Nederlandsche regering in gereedheid gebragt eene geheele steendrukkerij met toebehooren, bestemd om naar Japan te worden verzonden.

AMSTERDAM, 17 October.

Op den dag van heden wordt binnen de muren onzer hoofdstad een feest gevierd, dat van hooge beteekenis mag worden genoemd. Door de aansluiting van den Rijn-spoorweg aan de Keulen-Mindener-baan treedt *een groot deel* van Nederland thans in het uitgebreide spoorwegnet, dat Duitschland overdekt. Mogten wij dat van *geheel* Nederland kunnen zeggen; maar helaas, nog zijn de vier noordelijke provinciën geheel verstoken van dat versnelde middel van gemeenschap, ’t welk overal elders een nieuw tijdperk voor handel en verkeer opent. Doch wij willen — ook in de vaste hoop van eene spoedige vervulling van zoo veler wenschen en zoo veler behoeften — thans geene klaagtoonen mengen onder de feestvreugde die in de hoofdstad des rijks wordt opgemerkt. En niet ten onregte viert men daar feest. Immers wordt door deze aansluiting aan den Nederlandschen handel de gelegenheid geschonken tot voortdurend onbelemmerd verkeer met de groote verbruikers zijner koloniale producten. De saizoenen zullen voor den handel verdwenen zijn en de stremming van den waterweg zal geene stremming meer behoeven te wezen voor den ondernemingsgeest. Het groote voorregt, dat Antwerpen tot dusver in dit opzigt boven onze twee groote handelssteden bezat, is vervallen, en het hangt slechts van de energie en de kennis der Nederlandsche kooplieden af, wie den palm der overwinning zal wegdragen in den vreedzamen strijd van den commerciëlen wedijver.

Te 4 uur heden middag werden de genoodigden uit het buitenland, onder welke men den Pruissischen minister *van der Heydt* opmerkte, alsmede die uit dit land door het gemeentebestuur en de directie der Nederlandsche Rijn-spoorweg-maatschappij ontvangen, en door den heer burgemeester met eene korte, maar hartelijke toespraak verwelkomd. Van het station begaven de feestgenooten zich naar het koninklijk paleis, alwaar hun van wege de Nederlandsche regering een diner werd aangeboden.

Het station was smaakvol gedecoreerd. De overdekte galerijen waren met bevallige guirlandes van vereenigde Pruissische en Nederlandsche kleuren versierd, afgewisseld door 28 trofeeën van Oranje-, nationale- en Pruissische vlaggen, gedekt door attributen van handel en scheepvaart.

Uit de woningen van vele autoriteiten, als ook van verscheidene partikulieren, wapperden de vlaggen. Heden avond wordt het monument op den Dam verlicht, even als op den 27sten Augustus j.l.

LEIDEN, 16 October.

Z. K. H. de prins van Oranje is gisteren door den rector magnificus onzer hoogeschool, den hooggel. heer dr. *J. H. Scholten*, ingeschreven als civis academicus, waarvan het bewijs aan Z. K. H. is overhandigd.

Merkwaardige dag voor de hoogeschool, die de sedert hare stichting menigwerf herhaalde eere geniet, van een’ Vorst uit het geliefde huis van Oranje onder hare leerlingen te tellen. Moge ook hij der hoogeschool tot eere zijn, gelijk dit van zijne welvolbragte voorbereidende studiën te wachten is. Daartoe ruste op hem de zegen des Heeren, wiens vreeze het beginsel aller wijsheid is. (*L. Ct.*)

ARNHEM, 16 October.

Heden heeft de arrond.-regtbank alhier uitspraak gedaan in de zaak van het openbaar ministerie tegen den weleerw. heer *Te Vaarwerk*, R.-K. priester en vroeger kapellaan te Arnhem, beklaagd van het verrigten van godsdienstige plegtigheden op het nieuwe kerkhof, dat alleen door een ijzeren hek van den openbaren weg is afgesloten. De regtbank heeft, aannemende dat dit kerkhof niet is eene *besloten* plaats, verklaard dat de beklaagde heeft gehandeld in strijd met de wet, met veroordeeling in de kosten.

Naar men verneemt zal van dit vonnis hooger beroep worden aangeteekend, ten einde deze zaak daarna aan de kennisneming van den hoogen raad kan worden onderworpen.

LEEUWARDEN, 17 October.

Omtrent het gebeurde met het Nederl. schip *Twenthe*, waarvan wij reeds in een vroeger nommer hebben melding gemaakt, wordt door de *N. Rott. Ct.* het volgende berigt medegedeeld, gedagteekend Rio Janeiro den 13den September, en afkomstig van Z. M. consul aldaar:

»Op dit oogenblik wordt mij buiten de stad door kapt. *Stolte*, van het hier in de haven liggende Nederl. schip *Constantia en Elisabeth*, binnengeleid kapt. *Coopmans*, gevoerd hebbende het Nederl. schip *Twenthe*, behoorende aan de heeren *J. C. P. Brack en Co.* te Amsterdam, welke mij het verschrikkelijk berigt bragt, dat hij op zijne reis van Rotterdam naar Batavia, op de hoogte van Madera, door het Maleische gedeelte zijner equipage, bestaande uit 22 man, op het onverwachtst met allerlei soort van moordtuig is overvallen geworden, met dat ongelukkig gevolg, dat hij en zijne equipage door de boosdoeners zijn overweldigd geworden, nadat hij 16 wonden aan de handen en een steek in het lijf had bekomen; zijnde ook zijn eerste stuurman *G. H. Soff* door 3 houwen op het hoofd en 4 steken in zijne linkerzijde ter neder geslagen, en aan den derden stuurman *A. P. Barends* een gebroken linkerarm toegebragt. Aangezien in dien staat geen wederstand meer kon worden geboden, gingen de boosdoeners met hun werk van verwoesting voort. Na al de officieren en de overige equipage naar beneden gejaagd te hebben, sloten zij al de toegangen tot het dek af, zetten de booten uit, vulden dezelve met mondbehoeften en met alles wat zij tot bereiking van hun helsch ontwerp noodig oordeelden, en daarmede gereed zijnde, staken zij den brand in alle kanten van het schip, na vooraf alle pudsen, brandspuit, in één woord alles wat tot blussching van brand kon dienen, vernield te hebben. Hierop staken zij in zee, en lieten de slagtoffers hunner woede in het midden der vlammen aan hun lot over. Voorzeker waren de 13 op het brandend schip achtergelaten slagtoffers, waaronder de jeugdige vrouw van den schipper, het schrikkelijk slagtoffer van deze verregaande boosheid geworden, indien de heer *Faubert*, kapt. van het Fransche schip *Talisman*, van Havre naar Bombay bestemd, zijn’ koers niet naar het brandend schip had gesteld, en nog tijdig genoeg dit tooneel van ellende heeft kunnen naderen, om allen te redden. Aan dezen edelen menschenvriend zijn dus al die ongelukkigen hun leven verschuldigd. Hij is grootmoedig genoeg geweest om hen op dit oogenblik in deze haven binnen te brengen, en ik verbeid met ongeduld den dag van morgen, om hem in naam van Nederland en van mij zelf, mijn’ innigen dank te kunnen toebrengen. In deze treurige omstandigheid is het mij echter aangenaam te kunnen verzekeren, dat, behalve de opperstuurman, die nog veel aan zijne wonden lijdt, de overige gewonden zoo goed als geheel hersteld zijn, en dat niemand bij dit verschrikkelijk moordtooneel het leven verloren heeft. Ik heb reeds voor den schipper en zijne vrouw eene kamer in mijn eigen huis gereed gemaakt, en zal zoowel voor hen, als voor de overige slagtoffers van dezen ongehoorden gruwel de getrouwste zorg dragen.”

GRONINGEN, 18 October.

Naar wij vernemen, heeft de heer H. B. ONNES voor al zijne openbare betrekkingen bedankt, zoodat alsnu weder eene plaats is opengevallen in de provinciale staten, den gemeenteraad en de kamer van koophandel en fabrijken alhier.

— Gisteren avond is alhier aan het hôtel *de Doelen* afgestapt de h. ed. gestr. heer MULKEN, benoemd generaal-majoor, kommandant der 3de brigade infanterie, tevens belast met de functiën van provincialen kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe.

— Eergisteren, den 16den dezer, vierde het Bijbelgenootschap in onze stad, gelijk elders op zoo vele plaatsen in ons land, zijn jaarlijksch feest. Het bestuur der afdeeling alhier had leden en belangstellenden in de zaak der bijbelverspreiding te 12 uur zamengeroepen op de boven-consistoriekamer van de Martinikerk. Een belangrijk verslag werd daar medegedeeld over den staat van het genootschap in het algemeen en van onze afdeeling in ’t bijzonder, en zijn gezegend werken geschetst en als te aanschouwen gegeven. Rekening en verantwoording der geldmiddelen had plaats, en er werd mededeeling gedaan van het getal Bijbels en Nieuwe Testamenten uit ons depôt verkocht en gratis verspreid. Allen, die deze zamenkomst bijwoonden — mogten het steeds meer zijn! — gingen gewis heen met dank voor zoo veel goeds, dat zij hoorden.

Om vijf uur was er eene godsdienstoefening in de Martinikerk, waaraan eene talrijke schare deelnam. Ds. J. W. STRAATMAN was voorganger en legde ten grondslag zijner rede 1 Cor. 15: 58. Hij sprak met groote opgewektheid over het werk der bijbelverspreiding, als een werk des Heeren, Hem tot heerlijkheid, met altijd vermeerderden ijver te verrigten, en dat in Hem niet ijdel wordt bevonden. Koorgezang, door den onderwijzer J. SURINGA bestuurd, wisselde de rede af, en strekte tot verhooging der plegtigheid. Wenschelijk ware het geweest, dat de liederen gedrukt waren geworden, en men ze had kunnen bekomen, zoo als bij soortgelijke gelegenheden dit meest het geval is, daar nu velen in de kerk slechts klanken hoorden, en niet in den geest mede konden zingen. Worde daarvoor een volgend jaar beter gezorgd!

Na de godsdienstoefening waren de bestuurders van het bijbelgenootschap, de leden der bijbelvereenigingen alhier, en voorgangers in de bijbellezingen nog eenige uren vriendschappelijk bijeen, onder nuttige gesprekken en mededeelingen omtrent bijbel- en zendelinggenootschappen, en berigten betreffende de dingen van het koningrijk Gods.

In vrije en bezielde rede sprak daar een der aanwezenden, over de inwendige zending, zooals die vooral in Duitschland door dr. WICHERN, director van het *Rauhe Haus* bij Hamburg, in het leven was geroepen en nu tot eene algemeene zaak was gemaakt; en hoe de edele AMALIA SIEVEKING, met zich zelve opofferende liefde, voor honderden ten zegen arbeidde. Een ander bragt aan de vergadering den groet van de Waldenzen over, die hij in den verloopen zomer bezocht, en van wier lust en liefde voor het woord Gods hij niet genoeg kon verhalen; hij beval hen voortdurend aan in onze voorbidding en wenschte gelden te mogen ontvangen voor eene Protestantsche inrigting in de valleijen. Nog een ander leidde daarna de gedachten der vergadering terug naar Groningen en sprak er over, wat dringende behoefte er, vooral ook in ons midden, aan inwendige zending bestaat. Zoo omtrent liet hij zich hooren: »Kerk en school worden door velen verzuimd. Vierduizend schoolpligtige kinderen telt men in Groningen; vierhonderd vijftig van deze mist men op de scholen. Bijna de helft van hen onder de geringere volksklasse, die lidmaten der gemeente konden wezen, zijn het nog niet. Ook vele ouden kunnen niet lezen. Bezoekt men in onze achterbuurten b. v. een twaalftal gezinnen, men vindt ligt bij twee, drie daarvan geen Bijbel, of een versleten boek, onbruikbaar of niet gebruikt, bij meer geen gezangboek; huisgodsdienst slechts in een enkel gezin; trage, ongeregelde opkomst ter kerke; werken op Zondag, nu wel niet buiten, maar in huis, of den roes van Zaturdagavond uitslapen, en dan weder pleizier maken. Voorts treft men menschen aan, die in wilden echt zamenleven, vrouwen door hare mannen verlaten, en hoort men van velerlei leugen, bedrog, ontrouw en schandelijke ontucht. En dit alles in die twaalf huizen, of kamertjes, niet bijzonder voor zulk eene ervaring uitgezocht, maar die aan meer dan eene plaats in onze stad aldus zijn te vinden. Treurige gesteldheid! Hoe dien toestand te doen ophouden? Hier is inwendige zending noodzakelijk, en deze niet slechts te verrigten door predikanten, die het onmogelijk alleen kunnen, maar mede door de leden der Bijbelvereeniging en zoo velen men daartoe, als Evangelisten, moest opleiden en doen uitgaan.”

Menig belangrijk woord werd verder over deze zaak nog gewisseld, menige wenk gegeven, en, zoo wij hopen, niet te vergeefs!

Op deze wijze sleet men een’ aangenamen en nuttigen avond, die ook, gelijk al het verrigtte op den feestdag, zijne vrucht zal schenken.

Nog is er te berigten, dat de collecte, bij de godsdienstoefening ten voordeele van het Bijbelgenootschap gehouden, opgebragt heeft ruim *f* 61.

— Gepasseerden Woensdag-avond verliet de heer C. F. J. JAEGER met zijne echtgenoot en zes kinderen deze stad, welke hem sedert 1839 onder hare inwoners telde. Voor velen die over zijne wetenschappelijke bekwaamheden konden oordeelen, was zijne benoeming tot *adsistent-ingenieur in dienst der Nederlandsche Oost-Indische bezittingen* eene welkome tijding, vooral ook daar zijne tijdelijke omstandigheden daardoor verbeterd werden. De heer JAEGER genoot zijne eerste wetenschappelijke opleiding bij den beroemden aardrijkskundige, prof. BERGHAUS te Berlijn, waar hij zich niet alleen in het zamenstellen der kaarten, maar ook in het op steen brengen daarvan oefende.

Wat JAEGER later als geograaf en lithograaf was, getuigen zijne veelvuldige werkzaamheden hier te lande verrigt. Sedert zijne komst hier ter stede was hij bijna bestendig voor den boekhandelaar J OOMKENS, J.ZOON werkzaam, zoodat hij successivelijk bij genoemden uitgever meer dan 100 kaarten, waarvan sommigen onderscheidene vellen druks beslaan, het licht deed zien; enkele dezer kaarten waren door hem alleen gegrafeerd, meerendeels waren ze echter door hem ontworpen. Buitendien is nog door hem een school-atlas in 48 kaarten te zamengesteld, waarvan de algemeene invoering het best de innerlijke waarde doet kennen.

Vele jaren heeft hij besteed aan de zamenstelling van eenen uit meer dan 20 uitvoerige kaarten bestaanden natuurkundigen atlas, die ook bij het bezit van den *Physikalischen Atlas* van prof. BERGHAUS, eene groote wetenschappelijke waarde heeft. Jammer is het dat de uitgaaf, welke zonder geschikte ondersteuning van wege de regering of van eenige wetenschappelijke inrigting, geen plaats kon hebben, tot op dit oogenblik niet tot stand gekomen is, ofschoon de boekhandelaar OOMKENS het voornemen heeft, eerlang eene inteekening op dit kostbare werk te openen.

Door den genoemden atlas werd de oplettendheid van verschillende geleerden meer bepaald op den heer JAEGER gevestigd en werd hij aangemoedigd zich verder aan de wetenschap te wijden. Hoe zijn examen in de sterrekunde is afgeloopen, getuigt de eervolle getuigenis door de hoogleeraren in dat vak aan hem ter hand gesteld, en die getuigenis wordt bevestigd door de onderscheiding waarmede hij te Berlijn door mannen als ALEXANDER VON HUMBOLDT en ENCKE ontvangen is.

Moge zijne reis met de *Jason* voorspoedig zijn en moge het Vaderland eenmaal de vruchten plukken van zijne onvermoeide studiën.

— Door de commissie van onderwijs is den 17den en 18den dezer, na examen, de 4de rang toegekend aan P. WINTERWERP, K. HOEKSEMA, H. KUIPERS en R. DE VRIEZE, en de 2de rang aan H. MEIJER; terwijl H. BOUMAN, bezitter van den 2den rang, is toegelaten als onderwijzer in de wis- en zeevaartkunde, en E. BRONGERS, bezitter van den 2den rang, als onderwijzer in het Engelsch.

— Gisteren is alhier onder geleide van eenen rijksveldwachter en eenen veldwachter, een manspersoon geboeid binnengebragt. De regtbank alhier heeft heden tegen bedoelden persoon, volgens opgave genoemd JOHANNES KREKEL, oud 25 jaren, geboren te dezer stede en wonende te Haulerwijk, bevel van gevangenneming verleend, en wel omdat hij verdacht wordt gehouden van in den nacht van den 16den op den 17den dezer maand, door middel van buitenbraak, uit de bewoonde behuizing van BEREND VAN DER VEEN, winkelier te Niebert, arglistig onderscheidene goederen te hebben weggenomen, welke aan genoemden VAN DER VEEN toebehoorden. — Ook zoude genoemde beklaagde bij zich hebben gehad een’ breekbeitel en dubbel geladen pistool, welke in handen van de justitie zijn. Het is voorzeker van groot belang dat deze persoon thans in handen van de bevoegde magt is; de maatschappij is hiervoor haren dank verschuldigd aan hem die dezen booswicht dadelijk na het plegen van bovengenoemden diefstal of vermoedelijk bij het plegen daarvan, in handen heeft weten te krijgen.

— Volgens besluit van den commissaris des Konings van heden is de kring, getrokken rondom de weide van de erven K. S. LANTING, te Kantens, opgeheven, daar er zich sedert den 19den Junij l.l., geene longziekte weder heeft vertoond.

— Door de stemgeregtigden tot het waterschap de *Uithuizer-Polder* is l.l. Maandag een nieuw bestuur gekozen, in gevolge het reglement goedgekeurd bij besluit van Z. M. den

Koning d.d. 14den September j.l., no. 57; bestaande uit de heeren PIETER JANS VAN VEEN, ARNOLDUS NANNINGA, STEVEN BROËLS ELINS, REMBERTUS JELTSEMA en POPKO WESTERHUIS.

— De nieuwe wagenweg te *Veendam* is thans voltooid, en wel van de kerkelaan langs de lange leegte naar Borgercompagnie. Niet voor de ingezetenen van Borgercompagnie alléén is deze weg van belang, die de eenigste gemeenschap met de kom der gemeente voor hen daarstelt, maar ook voor de ingezetenen van Veendam, Pekela enz., die thans, daar de landbouwer *F. Bakker* de toestemming heeft gegeven, om over zijne landerijen naar den Kalkwijksterweg te mogen rijden, in eene regte rigting naar het westelijk gedeelte van Drenthe kunnen komen.

— Teregt vestigt de *Winschot. Ct.* de aandacht op de omstandigheid, hoe in het koninkrijk *Hannover*, dat reeds op dit oogenblik, met het oog op deszelfs oppervlakte, de grootste lengte van spoorweglijnen aanbiedt, desniettemin nog dagelijks nieuwe ontwerpen voor tusschenlijnen in overweging komen, en voor en na nog steeds nieuwe ontwerpen daar worden aangenomen en geautoriseerd. Zoo werd den 9den dezer, bij koninklijk rescript, aan het bankiershuis BLUMENFELD, te Osnabrück, concessie verleend voor een spoorweg van die stad Quakenbrug in het Munstersche. — Waarlijk, het betrekkelijk zoo sterk bevolkte, zoo zeer handeldrijvende en rijke Nederland mag zich in dit opzigt allezins spiegelen aan het voorbeeld van het betrekkelijk zoo weinig bevolkte en zoo veel minder beteekenende Hannover!

— Het kan zijn nut hebben opmerkzaam te maken op de volgende bepaling, voorkomende in het thans in werking gestelde politie-reglement voor de gemeente Meppel: »Logementhouders, herbergiers, tappers en kroeghouders, zullen aan beschonken personen, aan kinderen beneden 16 jaren en aan door eenig armbestuur bedeelden, geen wijn of sterken drank mogen leveren, toedienen of verkoopen, op eene boete van drie gulden."

INGEZONDEN STUKKEN.

M. de Redacteur!

Ik verzoek in uw dagblad eene plaats voor eenige opmerkingen over den open brief van den heer G. REINDERS, die met hetzelve is rondgezonden.

Indien het door iemand werd betwijfeld, zoude het gezag van den heer REINDERS nader hebben kunnen bevestigen, dat laag water en goede afstrooming voor den landbouw nuttig zijn.

De heer REINDERS wil dit voor Hunsingo en Westerkwartier bevorderen door de afsluiting van het Reitdiep. Van de cijfers, waarmede hij zijn betoog staaft, zijn sommige vroeger tegengesproken; ik betwijfel of de natuur zich wel altijd aan zijne cijfers houdt; doch indien ze gaaf werden aangenomen, dan is toch ook het volgende waar:

Om de zijlen te doen afstroomen, zal de sluis bij de Zoltkamp worden gesloten bij laag water, zoodra de vloed opkomt. De geul tusschen de spilsluizen te Groningen en de afsluitingssluis zal dan voor de scheepvaart geen water genoeg hebben. Zij zal door de zijlen langzamerhand worden aangevuld, met de volgende ebbe zich wederom in zee ontlasten en dus nimmer bevaarbaar zijn. Nijverheid en landbouw, na te hebben geproduceerd, zullen dus haren besten uitvoerweg missen.

Wil men dit bezwaar wegnemen, door te wijzen op het groot kanaal, dat van Groningen naar Delfzijl is ontworpen, dan doen zich wederom andere op.

1) Dit kanaal is ontworpen, het is nog niet vastgesteld. Na de vaststelling zal het te bezien staan, of het kan worden uitgevoerd.

2) Al wordt het uitgevoerd, dan zijn velen van meening, dat de natuurlijke waterweg aan het Reitdiep niet zonder groote schade zal kunnen worden opgeofferd.

3) In ieder geval is het waar, dat de redenen, waarom de heer REINDERS in 1842 de afsluiting aanprees, thans, nu de toestand zoo geheel is veranderd en welligt nog veel meer zal worden veranderd, niets mogen bewijzen, zoolang hij die veranderingen daarbij niet in aanmerking neemt.

Nog met een ander plan kunnen die redenen in verband worden beschouwd. De staten hebben gelast dat in Hunsingo werken zullen worden uitgevoerd, door welke al de landen eene afwatering zullen hebben 50 duim lager dan het laagste peil der zijlvestenijen. Men moet vooronderstellen, dat dit besluit zal worden uitgevoerd, en mag dan vragen, hoe de afsluiting, die 1.42 geeft, nuttig kan zijn aan landen die reeds 1.92 hebben?

Onder de voordeelen van dit laatste plan is, in het rapport der gecommitteerden, opgenoemd eene onbelemmerde communicatie te water, welke de Hunsingoër zijlvestenijen, met vier uitgangen op het Reitdiep, zullen verkrijgen. Hoe zal die communicatie mogelijk zijn, indien op het Reitdiep, in het belang der afstrooming, het water zoo laag mogelijk wordt gehouden? De schepen zullen kunnen varen op onzekere tijden, wanneer noordweste winden de afsluitingssluis lang gesloten houden en tevens van boven en uit de zijlen veel water afstroomt.

Zoude het niet wenschelijk zijn, dat al die plannen nog eenigen tijd in onderling verband onpartijdig werden onderzocht? Het is toch beter, dat zulke tegenstrijdigheden en ook de onoverkomelijke zwarigheden vooraf bekend worden.

N. N.

Scheepvaart- en afwateringskanaal van Groningen naar Zee.

Door het daarstellen van dit kanaal vermeent men drie zaken te zullen verkrijgen, als:

1) vermeerdering van handel te Groningen;

2) grootere schepen uit de gemeenten Hoogezand, Sappemeer, Veendam en Wildervank naar zee te kunnen brengen;

3) verbetering van den afvoer van water tot droogmaking van landen.

De vermeerdering van den handel te Groningen, vermeent men te zullen verkrijgen, wanneer groote schepen zonder hinder te Groningen uit zee zullen kunnen komen; dus Groningen, gelijk Hamburg, Bremen, Rotterdam en Antwerpen, aan de Noordzee en wel tusschen deze steden in, gelegen.

De voornoemde steden zijn echter gelegen aan groote rivieren; als Hamburg aan de Elve, welke met de daarin uitwaterende kleinere rivieren en kanalen, eene groote oppervlakte van Duitschland bevat; Bremen aan de Wezer, welke, ofschoon een kleiner deel van Duitschland doorstroomende, echter mede een aanzienlijk deel van Duitschland omvat; Rotterdam aan de Maas, door middel van welke rivier verzendingen plaats hebben naar België en Frankrijk, terwijl de Rijn een groot deel van Duitschland doorstroomt en tot in Zwitserland bevaarbaar is; Antwerpen aan de Schelde, is door deze en de daarin uitkomende rivieren de stapelplaats van bijna geheel België en van een gedeelte van Frankrijk, terwijl ook van deze plaats aanzienlijke verzendingen en toezendingen van goederen langs den Rijn plaats hebben.

Het is niet te ontkennen, dat eene stad, om eene groote handelplaats te worden, zoodanig moet zijn gelegen, dat van daar goederen uit zee aangevoerd, met geringere kosten naar het daar achter gelegen land kunnen worden gebragt, of van daar hier naar toe gevoerd kunnen worden, dan naar eene andere stad; het is door deze gunstige ligging aan groote rivieren, dat voormelde steden groote handelsteden geworden zijn. De voorname Engelsche steden Londen en Liverpool maken hier eene uitzondering, daar van hier over zee weder groote verzendingen plaats hebben, welke uit andere plaatsen over zee zijn aangebragt.

Groningen aan geene groote rivier gelegen zijnde, heeft daardoor ook niet de gelegenheid om op eene voordeelige wijze goederen uit zee aangebragt, naar achtergelegene landen te kunnen verzenden, of van daar goederen te ontvangen om over zee te vervoeren, zullende dit alleen kunnen plaats hebben met hetgeen de provincie voortbrengt van landbouw of nijverheid, zoodat, konden ook de grootste handelsschepen langs een kanaal zonder hinder tot Groningen komen, dit om voormelde reden niet plaats zal hebben, terwijl ook Groningen nimmer met eene stad als Londen zal kunnen wedijveren, om van daar weder over zee weg te brengen wat op deze wijze is aangebragt.

Ten opzigte van het 2de en 3de punt, doet men opmerken, dat de oorzaak, waarom van voornoemde plaatsen geene groote schepen in zee gebragt kunnen worden en de afvoer van water wordt verhinderd, hierin is gelegen, dat de zoogenoemde spilsluizen geene voldoende wijdte hebben. Door het daarstellen van eene sluis benedenwaarts in het Reitdiep, worden deze sluizen nutteloos, was het niet dat dezelve moesten dienen om bij eene verdediging van Groningen, het inundatiewater op te houden. Het is dus alleen in het belang van de defensie van Groningen, dat de sluizen moeten blijven. Daar men nu vermeent van de Regering ruim een millioen guldens te zullen verkrijgen, ter gemoetkoming in de te maken kosten van het scheepvaart- en afwateringskanaal, geeft men in overweging, of men niet aan de Regering de billijkheid zoude kunnen aantoonen, dat door de Regering voornoemde sluizen grooter of wijder wierden gemaakt, ofte wel eene groote sluis wierd daargesteld binnen of buiten de Kranepoort, zoodat de schepen en het overtollige water door de stadsgracht uit het Winschoter- en het Reitdiep konden komen of stroomen, hetwelk waarschijnlijk geen millioen gulden zal kosten.

Ofschoon nu deze schepen niet met volle lading door het Vriesche gat in zee zullen kunnen komen, zal dit vaarwater evenwel diep genoeg zijn om de te bouwen groote schepen zoo veel ballast te geven, dat dezelve zoo al niet voldoende om naar Oost of West te zeilen, evenwel genoeg om zonder gevaar in de Eems te komen, en het te kort komende om met gerustheid eene groote reis te ondernemen, elders in te nemen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 18 *October*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	62.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	93⅛.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	72$\frac{15}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	37$\frac{13}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	82.
Dito Nation. Metall	» 5	»	74¼.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	23½.
Dito Binnenl	» 3	»	37½.
PORTUGAL	» 3	»	43$\frac{3}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	102⅜.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	101⅝.
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	83¼.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	92¼.
Dito 6de serie	» 5	»	94$\frac{1}{16}$.

LONDEN, 18 *October*. Consols 92⅛.

PARIJS, 18 *October*. Fransche 3 pCt. 67.20.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 14 Oct., *Hofker* Bacchus, Sur.; *Ploeg* Vertrouwen en *de Boer* Twee Gebroeders, Newc.; *Akkermans* Vr. Elisab., Windau; *Huisman* Vr. Catharina, Hamburg; — 15 *Grilk* Anna Cathar., Riga; *Schuring* Annechiena, Petersb.

TEXEL 14 Oct., *Lohman* Roelfina Gerardina, Nerva; — 15 *de Boer* Koophandel, Bat.; *de Groot* Twee Gezusters, Londen.

HELVOET 15 Oct., *Donema* Geertruida Johanna, Petersb.; *Schenk* Aidina Anna Susanna, Riga.

MELBOURNE 25 Junij, *Grivel* Sumatra en 28 *Ruhaak* Cornelis Smit, Adelaïde.

HAVANA 18 Sept., *de Jong* Zuiderzee, Amst.

ODESSA 7 Oct., *v. d. Veer* Mercurius, Suchum Kahle.

ZANVE 4 Oct., *Sap* Joanna Jacoba, Corfu.

PALERMO 4 Oct., *ten Cate* Corneliszoon, Amst.

DUINKERKEN 12 Oct., *Ontjes* Johanna Emelie, Riga.

LONDEN 14 Oct., *Visser* Drie Broeders en *van der Wouden* Vrouw Dieuwke, Workum.

Bij TORBAY 8 Oct., *v. Dusseldorp* Vlaardingen, v. Rott. n. Bat.; — 9 *de Boer* Ida, v. Antw. n. Genua.

JERSEY 11 Oct., *Smit* Margina, Petersburg.

QUEENSTOWN 12 Oct., *Dijk* Elsina Jantina, Petersb.

LEITH 11 Oct., *Mugge* Martha, Kiel; — 12 *Oldenburger* Geppiena, Koningsbergen.

NORTH SHIELDS 13 Oct., *Reiners* Sirius, Amst.; *Bakker* Reena, Groningen.

CUXHAVEN 13 Oct., *Brongers* Sophia, Malaga.

BREMERHAVEN 11 Oct., *Dijk* Elsina Jantina, Dantzig.

ALTONA 14 Oct., *Braamhorst* Gesina Lammech., Bremen.

TRAVEMUNDE 14 Oct., *Dijkstra* Geertina Harmina, Kiel.

SWINEMUNDE 11 Oct., *van Sluis* Tjakkina, Rott.; *Molema* Paulus, Dundee.

STOLPEMUNDE 11 Oct., *Butter* Twee Gebroeders, Kiel.

PILLAU 13 Oct., *Blok* 4 Gezusters, Londen; *v. d. Wall* Froukje, Newcastle.

LIBAU 6 Oct., *Kamminga* Oldambt en *Naatje* Jan Hero, Amst.; *Veenhuizen* Bougina Lammechiena, Koppenhage.

CROONSTAD 14 Oct., *Nieuwenhuis* Equator, Antw.

BOLDERAA 10 Oct., *Heres* Susanna, Charleston; *Schuring* Hillech., Wismar; *de Groot* Cathar. Gerdina en *Boon* Verwisseling, Gron.; *Vos* Crescendo en *Kramer* Fanny Sermes, Koppenh.; *Ebeling* Anna Hendr., Liverpool; *Jonkhoff* Hoop, Abbeville.

DALARO 8 Sept., *Dik* Alida Sinnige, Newc.

GOTHENBURG 9 Oct., *Lieffijn* Goede Verwachting, Petersb.; *Brouwer* Anja Tekela, Zwolle.

BERGEN 6 Oct., *de Haan* Jantje, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 14 Oct., *Witsen Elias* Zeenimph, Bat.; *Bakker* Anna Wilmina, Venetië; *Bakker* Thetis, Genua; — 15 *Beckering* Provincie Overijssel, Bat.; *Bakker* Geertruida Femina, Napels; *Kuiper* Grietje Koens, Libau; — 16 *v. d. Star* Maria, Stettin; *Struik* Carolina, Gothenburg; *Lukkien* Hendrika Jeltina, Leer.

TEXEL 14 Oct., *Ahrens* Maria Bertha, Stettin; — 16 *Rolufs* Marg. Johanna, Batavia.

HELVOET 14 Oct., *Popken* Joh. en Louiza, Kaap de Goede Hoop; *de Groot* H. Vincentius van Paulo, Boston; *Nijman* Margar. Herm., Napels; *Lambach* de Gier, Bergen.

BROUWERSHAVEN 14 Oct., *Bouman* Adm. v. Kinsbergen, Bat.

MAURITIUS 15 Aug., *Boswijk qq.* St. Michael, Adelaide; na gerepareerd te hebben.

MOREA 19 Sept., *Smit* Annechiena Gesina, Falmouth.

HAVANA 19 Sept., *Wielema* Drie Vrienden, Antw.

CADIX 4 Oct., *Potjewijd* Herman Albert, Hamburg.

CARDIFF 11 Oct., *de Jonge* Fennegiena Arentina en *Meedendorp* Johanna, Lissabon.

BONESS 11 Oct., *Munneke* Baudina, Harlingen.

HAMBURG 15 Oct., *Schuur* Hoop, Hoogezand; *de Groot* Wierdina Fekkelina, Norden.

WISMAR 8 Oct., *Duintjer* Catharina, Windau.

PILLAU 13 Oct., *Bekkering* Gesina, Stockholm; *Poppen* Catharina, Rott., *Meijer* Wilhelmina, Frankrijk.

BOLDERAA 9 Oct., *de Boer* Zwaantina Hendrika, Gent; — 11 *Mellema* Jacobus Antonie, Amst.

KOPPENHAGE 13 Oct., *Balk* Jacomina, de Oostzee.

HOLTENAU 11 Oct., *de Haan* Aurora, Bremen; *Lenger* Elisabeth, Amst.; — 12 *Panjer* Geziena, Schiedam.

RENDSBURG 9 Oct., *Pekelder* Heidewika Regina, Amst.; — 10 *Schuur* Zwaantina, Antw.; *Bekkering* Berendina Huges, Amst.; *Kuiper* Annechina Elsina en *Meijer* Anna Catharina, Bremen; — 11 *Lever* Hendrika, Brake; *Planter* Jantina, Gron.; *Mulder* Geertr. Lammech., *Kroon* Hermina en *Willinga* Catharina, Amst.; — 12 *Waterborg* Fennechina, Rugenwalde; — 13 *Tent* Maria, Harlingen; *Jonker* Siberlina, Amst.; *Meijer* Cornelia, Rott.

In lading.

LONDEN 14 Oct., *Hofman* Fop Smit, Port Philip.

STOCKHOLM 8 Oct., *Kolk* Jonge Boll en *Koning* de Haven, Oostz.

Zeilklaar.

CHARLESTON 23 Sept., *Bonjer* Johanna Brons, Amst.

ZOUTKAMP, 17 Oct. Binnengekomen 16 Oct., *Loots* Emkina, Hamb.; *Pronk* Roelina Oostra, Brevich.

Zeilklaar: *Schippers* Sirene, avont.; *v. d. Leest* Hoogezand, Newc.; *Roelfs* Anna Maria, Vegesack.

CALCUTTA, 8 Sept. Het schip Eclipse, kapit. *Brakke qq.*, van hier naar Londen vertrokken, is lek uit zee teruggekomen.

THISTED, 11 Oct. Het schip Annegiena, kapit. *van Laten*, van Hartlepool naar Lemvig, is den 6den dezer, na in het Agger Kanaal gestooten te hebben, lek aan den grond gezet.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

12 Oct. *Pik*, Ida Maria, v. Rugenwalde n. Lowestoff, m. ijzer.
13 —— *Steffens*, Johannes, v. Koningsb. n. Schiedam, m. gerst.
Hazewinkel, Sjoukje Alida, v. Kirkaldy n. Kopph., m. steenk.
Kerfker, Anna Martha, v. Aalborg n. de Oostzee, m. ballast.
de Vries, Jantina, v. Koningsb. n. Koogerpolder, m. tarwe.

De wind den 12 Oct. Z.O., Z.Z.W., Z.W.; den 13den Z.Z.W., Z.W., Z.W.; den 14den N.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 16 Oct., *Keijzer* Zeemeeuw, Padang; *v. d. Meer v. Kuffeler* Burg. v. Reenen, Bat.; *van Holdinga* Graaf van Limburg Stirum, Rio Janeiro; *v. d. Plas* Jacoba, Liverp.; — 17 *Lever* Cathar. Elisabeth, Petersb.; *Kamminga* Gebr. Sikkens, Koningsb.; *Koster* Margar., Riga.

VLIE 14 Oct., *Eefting* Harmanna, Petersb.; *Faber* Otto en *Feddes* Trientje, Dantzig; — 15 *Schut* Jacob Synes, *Altona* Hendr. Margar. en *de Winter* Margar., Petersb.; *de Vrede* Irene, Nerva; *Kars* Roelfina en *Stuitje* Christ. Johanna, Dantzig.

HELVOET 16 Oct., *Plukker* Hendrika, Petersb.

VLISSINGEN 15 Oct., *Hofkamp* Hortense, Liverpool.

ZIERIKZEE 15 Oct., *Warsen* Herwijnen, Cardiff.

DUINKERKEN 14 Oct., *Reinders* Jacoba Gesina, Nerva.

LONDEN 14 Oct., *van Vliet* Courier, Petersb.

LIVERPOOL 14 Oct., *Lovius* Waakzaamheid en *Mulder* Zorg en Vlijt, Galatz.

CARDIFF 13 Oct., *van der Kolk* Dorothea, Amst.

FALMOUTH 15 Oct., *Wever* Gesina Beerta, Taganrog; *Poelman* Anna, Galatz.

QUEENSTOWN 13 Oct., *van den Bos* Alberdina Tjetakina, Galatz.

SUNDERLAND 13 Oct., *Mulder* Stuurmans Harmonie, Petersb.

Vertrokken.

VLIE 14 Oct., *Kraan* Helena, Noorw.; — 15 *Hoff* Gebiena van Delden, Koppenh.; *Schaap* Margaretha, Bergen; *Ebes* Vr. Grietje en *Ploeg* Jacoba Christina, avont.

LEITH 13 Oct., *van Weerden Poelman* Doethea Christ., Kennetpans.

NORTH SHIELDS 15 Oct., *Buising* Magdalena, Amst.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 13 Oct. In weerwil van het vergevorderde jaargetijde ondergaan de vrachten geene verhooging. Toegestaan naar Amsterdam *f* 25 per last rogge, Groningen *f* 23, Emden *f* 21 per last Hout, Hull 3 sh. 6 d., Dundee 3 sh. 4 d. per qr. tarwe.

STETTIN, 13 Oct. Gesloten naar Rotterdam *f* 22 met douceur voor rogge, Delfzijl *f* 17 voor greenen hout, Groningen *f* 19 voor eiken- en greenenhout en *f* 19 met 1 dukaat per 10 last voor greenen hout.

230ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

15de Lijst. No. 12699 *f* 2500; no. 7378 *f* 1000; nos. 11, 2541, 2839 en 6469 ieder *f* 400; nos. 9160, 13051 en 17763 ieder *f* 200; nos. 942, 1564, 2365, 3089, 3168, 3509, 4826, 5070, 6334, 7158, 11728 en 19741 ieder *f* 100. — *16de Lijst.* No. 771 *f* 100,000; no. 6786 prijs *f* 1500, premie *f* 30,000; no. 3261, 13009 en 13993 ieder *f* 1000; no. 2228, 2981, 4539. 14753, 18976 en 19143 ieder *f* 400; no. 134, 1835, 14969 en 16224 ieder *f* 200; no. 935, 4655, 5437, 6259, 8091, 9419, 12572, 15271 en 16204 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *October*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 4,10
Oude 70 ℔ *f*	N.Winter 52 ℔ *f* 5,95	- - 42 - - 4,30
N.Oml.1856 68 - 10,85	- 54 - - 6,45	- - 44 - -
- - 70 - - 11,60	- 56 - - 6,85	BOONEN.
- - 72 - - 12,50	Zomer 54 - - 6,05	Paardeb. *f* 5,50, *f* 6,50,
- Old. 66 - - 9,70	- 56 - - 6,45	(*f* 7,25,50
- - 68 - - 10,45	Knobbe 60 - - 7,25	Gr. Erwt. *f*
- - 70 - - 11,25	- 62 - - 7,65	Graauwe dito *f*
- - - -	HAVER.	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	N. Dikke 36 ℔ *f*	Old. Koolz. *f* 10, *f* 13, *f* 15
N. Inl. 62 ℔ *f* 7,20	- 38 - -	Oml. dito *f* 10, *f* 12, *f* 14,
- 64 - - 7,80	- 40 - - 4,05	(*f* 15,75
- 66 - - 8,40	- 42 - - 4,25	Zomerzaad *f* 9, *f* 11,75
Oude 68 - - 9,00	- 44 - - 4,45	G. Mosterdz. *f* 8, *f* 12
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,65	Lijnzaad *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 6,45	- 48 - - 4,85	Dederzaad *f* 8,50, *f* 9,75
- - 62 - - 6,95	- 50 - - 5,05	
- - 64 - - 7,45	N.W. Voer 36 - - 3,50	Gr. Gort *f* 10,75, *f* 11
- Zw. - 60 - - 6,35	- - 38 - - 3,70	Parel dito *f*
- - 62 - - 6,85	- - 40 - - 3,90	Raapolie per vat *f* 48,50
64 - - 7,35	N. Zw. - 36 - - 3,70	
- 66 - -	- - 38 - - 3,90	

In den handel is heden weinig omgegaan. Tarwe wederom tot iets lagere prijzen, slepend afgaande. — Rogge en Boekweit 10 ct. lager aan gebruikers verkocht. — Gerst met geringen handel, en tot 50 ct. lager traag afgaande. — Dikke Haver in een doen, Voerhaver 10 ct. lager afgegeven, Zwarte als voren. — Boonen stil. — In zaden gaat voortdurend weinig om. — Gort met weinig handel.

LEEUWARDEN, 17 *October*. De aanvoer van Nieuwe Tarwe was heden niet groot, en de vraag meer beperkt, zoodat men tot lagere prijzen konde koopen. Ordinaire *f* 10,25 à *f* 11,15, ligtere soorten van *f* 8,50 tot *f* 9,50. Roode ordinaire *f* 11,40, ligtere van *f* 9,50 tot *f* 10,50. — Rogge lager met minder handel, N. Inl. *f* 8,70,90, Arch. *f* 8,30,40, Amerik. *f* 8,15,20. — Boekweit minder begeerd en iets lager. Vries. Zand *f* 7,90 a *f* 8,20. — Winter-Gerst weinig aan en tot ruim vorige prijzen verkocht, *f* 5,70 a *f* 6,45, Zomer van *f* 5,50 tot *f* 6. — Haver minder aan en iets hooger, met meer kooplust, fijne *f* 4,60,75, Voer *f* 3,66 a *f* 4,20, ligtere soorten *f* 3,30.

AMSTERDAM, 17 *Oct*. Tarwe en Rogge flaauw met weinig handel; verkocht van Tarwe: 127 ℔ b. Pools. *f* 465; 125 ℔ dito *f* 460; 128 ℔ dito *f* 480, *f* 485, *f* 490; 126 ℔ j. Lubeck. *f* 445; 132, 133 ℔ Kubanka *f* 376, *f* 380. — Rogge: 120 ℔ Amerik. *f* 266; 119 ℔ Donau *f* 255; 119, 120 ℔ Arch. *f* 249, *f* 252; 117 ℔ Petersb. *f* 240; 118 ℔ j. Inl. *f* 250. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit slap en lager afgegeven: 117 ℔ Geld. *f* 260 en Gordijker op 140 ℔ voor *f* 264.

Koolzaad ½ p. vl. hooger; verkocht: Haarl. a 82 p. vl.; Oost-Fr. 70½ p. vl.; op 9 vat in Oct. en Nov. a 86½ p. vl.; April a 84 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 108 ℔ Petersb. *f* 335; 113, 114 ℔ Finsch *f* 327½. — Raapolie dadelijk en op levering van het najaar williger: op 6/w. *f* 52; vlieg. *f* 50,50; Nov. *f* 50; Dec. *f* 49,75; Mei 1857 *f* 46,75 a *f* 47. — Lijnolie dadelijk en op levering hooger betaald: op 6/w. *f* 42,75; vlieg. *f* 41,50 a *f* 41,75; Nov. *f* 40,75 a *f* 41; Dec. *f* 39,25; April en Mei 1857 *f* 36,75 a *f* 37. — Hennepolie op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45.

LONDEN, 15 *Oct*. De graanmarkt was heden schraal bezocht en in Tarwe was slechts matige handel, waarvoor nogtans de prijzen van eergisteren gemakkelijk werden bedongen. Alle overige graansoorten onveranderd.

Van den 17*den*. Granen bij matigen aanvoer zonder veel handel, doch vast.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *October*. De prijs der Boter was heden als volgt: Grasboter, 1ste soort *f* 44; 2de soort *f* 42.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *October*. Op de markt heden alhier gehouden was weinig aangevoerd, zoowel van schapen als varkens, en is er dan ook niet veel verhandeld. De prijzen hielden zich staande.

DELFZIJL, 16 *October*. De aanvoer van vee, op de markt alhier, was tamelijk, doch de handel flaauw; kalfkoeijen van *f* 120 tot *f* 160; melkkoeijen van *f* 80 tot *f* 130; vetten van 20 à 24 cts. het ½ Ned. ℔, doch de besten iets hooger.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 17 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63$\frac{11}{16}$, 62, 61¾; Dito Dito 3 pCt. 73$\frac{11}{16}$, 74, 73¾; Dito Dito 4 pCt. 92$\frac{13}{16}$, 92$\frac{14}{16}$, 92$\frac{13}{16}$; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 88¼; Handelmaatsch. 4½ pCt. 130. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 50⅞. — SPANJE, Onb. Stukk. 1¼ pCt. 23½, 23$\frac{7}{16}$, 23½; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 37$\frac{1}{16}$, 37½, 37$\frac{1}{16}$; Coupons-Bew. 5. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 43, 43⅜. 43. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102¼, 102⅜; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101¼, 101⅝; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 91⅜, 91¼; Dito bij *Hope* 4 pCt. 83¼, 83¼, 83¼; Dito van Inschr. in Assign. 6 pCt. 62⅝, 62¼. — POLEN, Cert. 4 pCt. 76.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 72⅝, 73$\frac{1}{16}$, 72¾; Dito Nation. 5 pCt. 73$\frac{14}{16}$, 74⅜, 74$\frac{1}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 37¾, 37⅞, 37¾; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 37¾, 37⅞, 37¾; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 82, 82⅛, 82⅛; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 78¾; Braz. 5 pCt. 97¾; Dito 1843 5 pCt. 97; Mexik. 19⅞, 20$\frac{1}{16}$, 20; Dito Onb. 19⅞, 20$\frac{11}{16}$, 20; Gren. 20⅛, 21, 20$\frac{11}{16}$; Dito Onb. 20⅛, 21, 20$\frac{11}{16}$; Dito Uitg. 6$\frac{11}{16}$, ¾; Ecuador 14¼; Dito Onb. 14$\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; Venez. 31¾; Dito Onb. 31; Dito Uitg. 13; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 92⅜, ⅜, ⅛; Dito 6de Serie 94, ¼, 94.

Bij eenige affaire in Integralen waren heden Holl. fondsen tot verlaagde koersen aangeboden. — Ook de meeste soorten van vreemde effecten waren gedrukt, bij vrij levendigen omzet in Oostenr. — Voor geld op prolongatie is heden ter beurze ½ pCt. hooger dan gisteren besteed.

Spaansche Cred. *f* 64, *f* 63; Aand. Beijersche Spoorw. *f* 32½, *f* 32.

Koers van het Geld: Beleen. 5; Prolong. 5¼; Disc. 5 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 61¾; Spaansche 1¼ pCt. 23⅛; Binnenl. 3 pCt. 37$\frac{1}{16}$; Metall. 5 pCt. 72¾.

ADVERTENTIEN.

BAL,

ter eere van den **Israelietischen Vreugdedag der Wet**, op WOENSDAG den 22sten deser, 's avonds te 7½ uur, ten Huize van den Kastelein A. J. STEVENS, achter het Stadshuis.

H. N. NOORD.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

N. M. FERINGA
met
R. E. VERSTEEG.

ZEIJST, 16 October 1856.

Versoeke deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Ondertrouwd:

D. BOS
met
M. REIJNTJES.

GRONINGEN, 18 October 1856.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapen DOCHTER BIENA DE BEER, geliefde Echtgenoot van

A. F. ZIESSEN,
Koek- en Banketbakker.

HOOGEZAND, 16 October 1856.

*** Bevallen van een ZOON G. LUIKINGA, Echtgenoot van

J. C. GRAMBERG,
Stukadoor in de Gelkingestraat.

GRONINGEN, 17 October 1856.

*** Bevallen van eenen ZOON Vrouwe G. WILHELMY, geliefde Echtgenoot van

J. A. VAN HASSELT.

GRONINGEN, 18 October 1856.

*** BEDUM, 16 October 1856. Heden avond omstreeks 8 uur overleed, na eene ziekte van 5 maanden, zeer onverwacht, zacht en kalm, onze geliefde Vader, JAKOB HAIJKENS, in den ouderdom van 65 jaren en bijna 5 maanden; sedert 1819 *Onderwijzer* alhier.

E. HAIJKENS.
Mede namens mijne Broeders en Zusters.

*** **J. OOMKENS, J.ZOON**, heeft uitgegeven en in alle Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

J. JAEGER, **GROOTE KAART VAN EUROPA**, ingerigt voor den Handel en het Onderwijs, naar de nieuwste staatkundige verdeeling. Opgedragen aan het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap. In 6 Bladen, Atlas-formaat, *f* 6 — 00.

—— **SCHOOLKAART VAN NOORD-AMERIKA**, in 4 Bladen, met Handboekje, *f* 2 — 50.

* —— **ATLAS VAN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN**, in 13 Kaarten, gr. plano, *f* 2 — 60.

Dezelfde Atlas in Half Linnen band, verguld. Gr. folio, *f* 3—25.

—— **ZAK-ATLAS VAN EUROPA**. In 13 Kaarten. In Eng. Linnen band, verguld op snede. Klein 12°, *f* 1 - 25.

—— **ZAK-ATLAS DER NEDERLANDEN.** In 13 Kaarten. In Eng. Linnen band, verguld op snede. Klein 12°., *f* 1 — 25.

Deselve ingenaaid *f* 0 — 60.

—— **ZAK-ATLAS DER GEHEELE AARDE**, ten dienste van Nederlanders. In 20 Kaarten. Klein 12°., *f* 0 — 75.

Deze beide kleine Atlassen zijn reeds op vele Scholen ingevoerd.

* — Goedkoope **SCHOOL-ATLAS VAN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN**. In 13 Kaarten. Derde, Verbeterde Druk. 4to., *f* 1 — 00.

H. F. PULS, **GROOTE KAART VAN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN EN HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG.** Bekroond door het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap. In 6 Bladen, Atlas-formaat. Tweede, Verbeterde Druk, *f* 5 — 00

— **GROOTE WERELDKAART.** Bekroond door het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap. In 8 bladen., Atlas-formaat, *f* 7 — 20.

* *J. VAN WIJK, ROELANDSZOON*, **VERZAMELING VAN ELF KAARTEN.** In een Half Eng. Linnen band, *f* 7 — 00.

Deselve Ingenaaid of in Lose Kaarten *f* 6 — 00.

* —— **ATLAS VAN EUROPA**, in 16 Kaarten. In Half Eng. Linnen band, *f* 3 — 50.

Dezelfde Atlas. Goedkoope uitgaaf voor Schoolgebruik. Tweede Druk. In gr. plano, *f* 2 — 90.

* —— en *J. JAEGER*, **ATLAS DER GEHEELE AARDE.** Ten dienste van Nederlanders, naar de laatste ontdekkingen en verd ringen in de Aardrijkskunde bewerkt. Bevattende in 34 Kaarten: de Wereldkaart, de Werelddeelen, de Landen van Europa, de Provinciën van het Koningrijk der Nederlanden en de Nederlandsche Overzeesche Bezittingen. In gr. plano, *f* 6 — 50.

Dito in Half Engelsch Linnen band, verguld, *f* 7 — 30.

* **VOLKS-ATLAS**, bevattende in 10 Kaarten: de Wereldkaart, de Werelddeelen, het Koningrijk der Nederlanden, de Overzeesche Bezittingen en de Kaart der Provincie waarin de Kooper woonachtig is. In gr. plano, *f* 2 — 25.

*De Kaarten uit de aldus * geteekende Atlassen zijn afzonderlijk te bekomen.*

Bij gelegenheid van het vertrek van den Heer J. JAEGER, als *Adsistent-Ingenieur* naar de *Overzeesche Bezittingen*, achtte de Uitgever het niet ongepast, de bovenvermelde Landkaarten, allen — onder meer anderen — door den genoemden Heer ontworpen en gegraveerd, op nieuw aan te kondigen.

De **CURATOR** in het Faillissement van **LUDOLF OOSTMEIJER** verwittigt bij deze de **CREDITEUREN**, dat het **ACCOORD** in gemeld Faillissement, hetwelk van heden af ter GRIFFIE ter inzage ligt, aangeboden zal worden in de Vergadering van **Maandag den 3den November**; terwijl in gemelde Vergadering nog eenige Crediteuren hunne vorderingen ter verificatie zullen aanbieden.

De Curator:
L. EIJSSONIUS WICHERS.

De **OVERSTE SCHEPPER** en **SCHEPPEREN** van het GENERALE ZIJLVEST der ***DRIE DELFZIJLEN*** brengen bij deze ter kennis van de hierbij Belanghebbenden, dat door hunne GECOMMITTEERDEN de **SCHOUWING** zal worden gedaan over het KANAAL van *GRONINGEN* tot *APPINGEDAM* en van daar verder tot aan *DELFZIJL*, op **WOENSDAG den vijfden November aanstaande**, te beginnen van *GRONINGEN*, des morgens te **zes** uur.

Al hetgeen aan de zijde van het Trekpad of van de Landzijde het ***AFSTROOMEN*** **hinderlijk** of tot ***DEMPING*** door INSLIJKING, VUILNIS, STEEN als anders **schadelijk** mag zijn, maakt het voornaamste doel dezer **Schouwing** uit.

SLOCHTEREN, 15 October 1856.

De Overste Schepper en Schepperen voornoemd:
W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN.
Ter ordonnantie van deselven:
R. P. CLEVERINGA, J.z.,
Secretaris.

Dingsdag den 21sten Oct. e.k.,

des middags te 12 uur, zal aan de Hooge Der-A te *Groningen*, publiek worden verkocht: eene groote partij **AFBRAAK**, bestaande uit: beste lange EIKEN en GREENEN BALKEN, KOZIJNS, DEUREN, RAAMS, SPANTEN, RIBBEN, pl. m. 3000 beste OUDE PANNEN, OUD IJZER, ENZ. ENZ.

Te besien op den Verkoopdag van 10—12 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 22sten October 1856, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens vóór en in de Behuizing door wijlen Mevrouw de Douairière Jonkh. Mr. J. F. VAN IDDEKINGE bewoond geweest, Zuidzijde aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij wèl geconserveerde **MAHONIE-, EIKEN- en VREEMDHOUTEN MEUBELEN**, als: CANAPÉ'S, KABINETTEN, PORSELEIN-, en BOEKENKASTEN, SECRETAIRE, COMMODES, onderscheidene TAFELS, eene groote partij STOELEN, LEDEKANTEN, BUREAUX, LINNENPERSEN, MANGEL, ENZ.; voorts onderscheidene SPIEGELS, SCHILDERIJEN, waaronder in **Olieverf**, fraai KRISTAL en GLASWERK, een zeldzaam voorkomend ROOD OOSTINDISCH STEL, PENDULES, KANDELABRES, LAMPEN, KAGCHELS, VUURHAARDEN, STAATSIE- en GLASGORDIJNEN, uitmuntende VLOERKLEEDEN, CARPETTEN en LOOPERS; wijders eene groote hoeveelheid KOPER- en TINGOED, IJZER-, BLIK-, AARDE- en VAATWERK, KOFFERS en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te besien MAANDAG en DINGSDAG bevorens van 10—12 en van 2—5 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen, tegen betaling van 10 Cent, ten voordeele van de **algemeene Armen** der Gemeente *Groningen*.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 29sten October 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING**, met fraaijen TUIN er achter, get. M 71, staande en gelegen op eigen grond, Zuidzijde aan het Martini Kerkhof te *Groningen*, hebbende UITREEDE in den Grooten Gang naar de Poelestraat, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Hoogleeraar TH. VAN SWINDEREN.

II. Eene ruime **BEHUIZING** met BINNENPLAATS, BLEEKVELD, STALLING en VRIJEN ZIJDGANG naar de Straat, get. N 108, zijnde de van ouds bekende **HERBERG** ***WINSUM en OBERGUM***, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven T. T. OOSTENGA.

Om te aanvaarden dadelijk na den toeslag. Te besien daags vóór en op den Verkoopdag, perceel I van 10—3 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen, en perceel II des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur.

Op Woensdag den 22sten October

1856, des voormiddags te 10 uur, en volgende dagen, zal, vóór en in de Behuizing bewoond door den Heer L. PHILIPPONA, in de Poelestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene partij **WINKELGOEDEREN**, bestaande in SCHRIJFCASSETTEN, PASSER-, VERF- en TEEKENDOOZEN, BRONZEN GROEPEN, PORSELEINEN VAASJES en BEELDJES, diverse SCHRIJF- en andere PORTEFEUILLES, BRIEVENCOPIËERDERS, TEEKEN-ALBUMS, PAPETERIES, CONCERT-BOEKEN, BUREAU-GARNITURES, ZAKPORTEFEUILLES, SIGAREN-KOKERS, PORTEMONNAIES, INKTKOKERS, ÉTAGÈRE-GARNITURES, KINDER SPEELGOED, SURPRISES, AARDGLOBES, KINDER LEES- en PRENTBOEKEN, uitmuntende KANTOORBOEKEN, circa 150 Gros STALEN PENNEN, VEREN PENNEN, OUWELS, LAK, KINDERPRENTEN, CHITS-, MARMER- en MUZIJK-PAPIER, LEIJEN, GRIFFELS, eene aanzienlijke partij SCHRIJF-, POST-, PAK- en TEEKEN-PAPIER, STEMPELDOOZEN, PLATEN, WIT en GEKLEURDE CARTON- en andere fijne PAPIEREN; STEMPELPERS van het zwaarste kaliber met komplete en versterkte LETTERKAST en nieuwe ENCADREMENTEN; LINIËERMACHINE; ENZ.

II. Eene partij **MEUBELAIRE GOEDEREN**, waaronder eene bijna nieuwe 6¼ Oct. PIANINO, MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, RONDE TAFELS, KASTJE, PENDULE, SPIEGELS, BEDDEN met TOEBEHOOREN, LEDEKANTEN, VLOERKLEEDEN, KARPETTEN, LESSENAAR voor vier Personen, KAGCHELS, SCHILDERIJEN, en

Eene uitmuntende **UITSTEEKKAST** met 27 FRANSCHE GLASRUITEN, BINNENPLANKEN, bedekking met lood; — eene ENGELSCHE VERGULDE **GASLAMP** met 2 Armen en 2 DITO met één' Arm, allen met Schuiven.

Te besien DINGSDAG vóór den Verkoopdag, van 10—1 en van 2 4 uur, tegen betaling van **10 Cent, ten voordeele van de Algemeene Armen.**

De CATALOGUS is, tegen betaling van **10 Cent**, ten Huise van Verkoop verkrijgbaar.

De bovenstaande Winkelgoederen inmiddels tegen zeer verlaagde prijzen **UIT DE HAND TE KOOP.**

J. H. GEERTSEMA, C.z.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op WOENSDAG den 29sten October en volgende dagen, des voormiddags te 10 uur, zal, vóór en in het *Hotel de Doelen*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een groote **INBOEDEL**, bestaande uit diverse MAHONIEHOUTEN STOELEN en TAFELS, DITO COMMODE, CANAPÉ, CHIFFONIÈRE, SECRETAIRE, KABINET, PENANT-TAFELTJE met Marmeren Blad, EIKENHOUTEN COMMODE, DITO CHIFFONIÈRE, diverse LEDEKANTEN met Behang, PENDULES en ORNAMENTEN; fraaije KROON, OVERGORDIJNEN, VLOERKLEEDEN, KARPETTEN, fraaije SPIEGELS, diverse LAMPEN; kostelijk TAFELGOED en BEDDELINNEN, PORSELEINEN SERVIES en andere TAFELSERVIEZEN, fraai GLAS- en AARDEWERK; PORSELEIN, KOPER- en TIN, KEUKENGEREEDSCHAP; eene groote partij BEDDEN en MATRASSEN, GOUD en ZILVER, waaronder veel **TAFELZILVER**, ENZ. ENZ.

Te besien Dingsdag bevorens van 10 tot 3 uur, tegen betaling van **tien Cent**, ten voordeele van de **algemeene Armen** dezer Stad.

J. H. GEERTSEMA, C.z.

Maandag den 27sten October

1856, des voormiddags te 10 uur, zal, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: eene groote partij **GALANTERIEËN** (waaronder geschikt voor **ST. NICOLAAS-GESCHENKEN**), als: KINDER SPEELGOED, SIGAARKOKERS, PORTE-MONNAIES, EAU-DE-COLOGNE, HARMONICA'S, WERKDOOZEN, TOILETSPIEGELS, FIJNE en ORDINAIRE ZEEP; voorts eene partij FRANSCH PORSELEIN SERVIEZEN, BLOEMVAZEN, BEKERS, en hetgeen meer te besien zal zijn des ZATURDAGS bevorens, van 10—12 en des namiddags van 2 — 5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

BOELDAG.

Op DONDERDAG den 23sten October 1856, om de kortheid der dagen precies te 2 uur, aan de Woning van den TUINMAN op den Huize *EKENSTEIN*, bij het Oosterwijtwerder Verlaat, onder *Tjamsweer*, van:

36 puik vette **JONGE KOEIJEN** en 24 **LAMMEREN.**

J. H. GLAS.

VERKOOPING
VAN
BOOMEN.

Op DONDERDAG den 23sten October 1856, des namiddags te één uur, zullen, op de PLAATS *WOLDWIJK*, te *Kropswolde*, vroeger eigendom van Jhr. Mr. H. J. L. VAN DER WIJCK, te *Assen*, publiek, op gewone Boeldags-Conditiën en 9 maanden Crediet, worden verkocht: Ongeveer **250** aldaar op Wortel staande **EIKENBOOMEN**, geschikt voor Scheepsbouwers, Stelmakers, enz., enz.

Mr. H. VEENHOVEN.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal kracht Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen* van den 9den October j.l., op VRIJDAG den 24sten October 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van B. R. BERG, Logementhouder te *Sappemeer*, publiek verkoopen: I. Een HUIS en ERF, groot 3 R., 60 E., bewoond door de Weduwe VAN DAM. II. Een HUIS en ERF, groot 3 R., 10 E., bewoond door den Vleeschhouwer VAN DER HAK, met de daarachter afzonderlijk staande KAMER en SCHUUR, groot 70 E.; en III. Een HUIS, ERF en TUIN, groot 2 R. 68 E., bewoond door DUCO VAN DAM. — Alles staande en gelegen te *Sappemeer*, Zuidzijde, op het zoogenaamde Eiland, en in eigendom toebehoorende aan de Erven KLAAS JANS VAN DAM. Te aanvaarden den 1sten Mei 1857.

Een BOEKWEITMOLEN

wordt **TE KOOP** gevraagd. Adres met franko Brieven, lett. R. D., aan het BUREAU deser COURANT.

Gasleidingen en Gasornamenten.

De ondergeteekende rekommandeert zich vriendelijk tot het maken van **GASLEIDINGEN**; alle MATERIALEN, daartoe benoodigd, worden tegen *Prijs-Courant* der Gasfabrijk berekend.

Voor het WERK en MATERIALEN wordt **een jaar** ingestaan en worden alle REPARATIËN, welke aan de door hem daargestelde GASLEIDINGEN binnen het jaar mogten voorkomen, **kosteloos** HERSTELD.

Is ruim voorzien van alle soorten van **ORNAMENTEN.**

J. BUTTINGER,
Heerestraat.

FELDBRUGGE & Co.,

Vischmarkt, lett. K 229,

hebben ontvangen: **groote en nieuwe sorteringen** in CACHENEZ, BOUFANTES, HANDSCHOENEN, WOLLEN MUTSEN, ZIJDEN FRANJES, FLUWEEL en ZIJDEN GARNERING, BLONDES, TULES, BLOEMEN, ZIJDEN HOEDENSTOFFEN, GEBORDUURDE KRAGEN, MOUWTJES, ENZ., AMERIKAANSCHE OVERSCHOENEN en VILTPANTOFFELS. Voorts zijn hunne **Magazijnen** van KRAMERIJEN, GAREN, BAND en KNOOPEN **extra ruim** gesorteerd, zoowel om het aanstaande dienstige saizoen, als om de dagelijks stijgende prijzen; noodigen zij v.n. Heeren KOOPLIEDEN beleefdelijk uit, hun thans met hunne geëerde Commissiën eenmaalschoots te willen vereeren, daar zij in staat zijn, in vele artikelen voordeelige aanbiedingen te kunnen doen.

In een anonymen brief uit *Groningen* deed men ons dezer dagen opmerken, dat het in de Provinciën de taktiek der valsche Revalenta-Fabrikanten is, de » niet nadenkende en min geoefende lesers" in de war te helpen, door in hunne Advertentiën op de eene of andere wijze de namen **DU BARRY** en **REVALENTA ARABICA** te gebruiken en zoo doende hun Fabrikaat hier of daar te slijten. De Schrijver raadt ons aan daartegen te waarschuwen; wij danken hem voor zijne goede meening, moeten hem echter vriendelijk verzoeken nog een stap verder te doen en ons voor zulk eene waarschuwing een Concept te zenden, waarvan hij zeker is dat door die » min geoefende lesers" verstaan zal worden, anders helpt de waarschuwing toch niets. De namakers doen ons intusschen dikwijls meer goed dan kwaad, daar zij het bewijs leveren, dat er een groot onderscheid tusschen meel en meel is. Hun bestaan is overal slechts kortstondig, welke taktiek zij ook bezigen; zij worden overal spoedig ontdekt door de nadeelige uitwerkingen van hun meel. Eene der hoofdeigenschappen der **REVALENTA** is, dat zij ook door de zwakste kindermaagjes verdragen wordt; al de andere meelsoorten, Arrowroot niet uitgezonderd, verzuren dikwijls of worden weder uitgeworpen, missen dus eene eigenschap zonder welke het verstoorde organismus onmogelijk te herstellen is.

Het kindje van J. KOET, te *Leiden*, is door de **Revalenta** van maagzuur en maagkramp genezen; het kind van L. H. VAALMAN, te *Wildervank*, van eene ziekte waaraan reeds zeven zijner kinderen na weinig weken levens waren gestorven; het kind van M. ELSMAN, in de *Watergraafsmeer*, van kliertering; het kind van BAKKER, Vrachtschipper op *Rotterdam*, van zenuw-zinkingkoorts en hersenontsteking; het kind van L. DE BOER, te *Franeker*, van wormziekte; het kind van eene Dame te *Rotterdam* (berigt van de Heeren J A. KLINGER & Co.) van ontsteking der ingewanden; het kind van DANIEL SERVAAS, te *Amsterdam*, dat toeziende verkwijnde en Sago noch Arrowroot verdragen kon, is door de **Revalenta** een bloeijend meisje geworden; evenzoo het dochtertje van den Heer COLEN PAKBIER, te *Sittard*.

VERKOOPHUIS.

STOOMBOOT EN DILIGENCE
HARLINGEN
TUSSCHEN
Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en Groningen,
zonder oponthoud te Leeuwarden.

VERTREK VAN

Amsterdam: ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.
Harlingen: MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, » » 8 »
Groningen: ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's avonds » 11 »
Leeuwarden: MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens » 5 »

Aankomst te *Amsterdam*, ongeveer een uur vóór Beurstijd.
» » ***Groningen*, 's avonds ongeveer 10 uur.**

Vracht van *AMSTERDAM* naar *GRONINGEN* of omgekeerd: Voorkajuit *f* 6 — 50, Groote Kajuit *f* 8 — 00.

Kantoor te *AMSTERDAM* in de Nieuwe Stads Herberg.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.